

SİRKÜLER SAYI: 2024/258

31.12.2024

ELEKTRONİK ENVANTER DEFTERİ İLE E-DEFTER UYGULAMASINDA İHTİYARİLİK TANINAN MÜKELLEFLER HAKKINDA AÇIKLAMALAR İÇEREN TEBLİĞ YAYIMLANMIŞTIR

31.12.2024 tarih ve 32769 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 6 sıra no.lu Elektronik Defter Genel Tebliği (kısaca “Tebliğ”) ile elektronik defter uygulamalarını düzenleyen 1 sıra no.lu Elektronik Defter Genel Tebliğinde değişiklikler yapılmıştır. Sirkülerimizde söz konusu değişikliklere dair bilgilendirme yapılmıştır.

1. Elektronik Ortamda Tutulacak Envanter Defteri

Tebliğ ile envanter defterinin ihtiyari olarak elektronik defter şeklinde tutulabilmesinin sağlanması ve buna yönelik usul ve esasların belirlenmesine ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

Elektronik envanter defteri için;

- Açılış onayı, hesap döneminin ilk gününe ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını
- Kapanış onayı, hesap döneminin son gününe ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını

ifade edecektir.

Elektronik envanter defteri uygulamasından yararlanacaklar tarafından hesap dönemi (özel hesap dönemi dahil) bazında oluşturulacak envanter defterine ilişkin olarak;

a) Açılış onayı yerine geçen hesap döneminin ilk gününe ait e-Defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde hesap döneminin ilk ayını takip eden dördüncü ayın 10 uncu günü sonuna kadar, diğer mükelleflerde hesap döneminin ilk ayını takip eden dördüncü ayın 14 üncü günü sonuna kadar,

b) Kapanış onayı yerine geçen hesap döneminin son gününe ait e-Defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar, diğer mükelleflerde kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14 üncü günü sonuna kadar,

oluşturulması, NES veya Mali Mühürle zaman damgalı imzalanması/onaylanması ve bu defter ve berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yüklenmesi suretiyle berat dosyalarının Başkanlıkça onaylı halinin alınması zorunlu tutulmuştur.

Düzenleme, 01.01.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2. E-Defter Uygulamasına Dahil Olmada İhtiyarilik Tanınan Mükellefler

Vergi Usul Kanunu'nun 172 ve 173. maddeleri kapsamında defter tutma yükümlülüğü bulunmayan **dernek, vakıf, sendika, oda, birlik, federasyon, konfederasyon gibi mükellefler ile kurumlar vergisinden muaf olan kooperatifler ve iflas kararının devamı müddetince iflas halinde olan mükelleflerin e-Defter uygulamasına dahil olma zorunluluğunun bulunmadığı** açıklanmıştır.

Düzenleme, 01.01.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3. E-Defter Uygulamasına Erişim

Tebliğ ile e-Defter uygulamasına Dijital Vergi Dairesi veya e-Devlet Kapısı şifresinin temini suretiyle de başvuru yapılabilmesinin sağlanması hususlarına yönelik düzenlemeler yapılmıştır.

1 sıra no.lı Elektronik Defter Genel Tebliği kapsamında gerek zorunlu olarak gerekse ihtiyari olarak defterlerini elektronik ortamda oluşturacak, kaydedecek, muhafaza ve ibraz edecek gerçek ve tüzel kişi mükelleflerin aşağıda yer alan şartları yerine getirerek edefer.gov.tr adresinde yayımlanan başvuru kılavuzuna uygun olarak e-Defter uygulamasına başvuruda bulunması gerekmektedir:

a) Gerçek kişi mükelleflerin Nitelikli Elektronik Sertifika (NES) veya Mali Mühür ya da Dijital Vergi Dairesi veya e-Devlet Kapısı şifresi temin etmiş olmaları,

b) Tüzel kişi mükelleflerin Mali Mühür ya da Dijital Vergi Dairesi veya e-Devlet Kapısı şifresi temin etmiş olmaları,

c) e-Defterin tutulması, kaydedilmesi, onaylanması, saklanması ve ibrazında kullanılacak yazılımın, Başkanlıktan uyumluluk onayı almış bir yazılım olması.

Düzenleme, 12.11.2024 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6 sıra no.lu Elektronik Defter Genel Tebliğini sirkülerimiz ekinde bulabilirsiniz.

Saygılarımızla,

DENGE İSTANBUL YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

EK:

Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 6)

(* Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER
YMM
Forvis Mazars, Ortak

Tufan SEVİM
YMM
Forvis Mazars, Ortak

TEBLİĞ

Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Ticaret Bakanlığından:

**ELEKTRONİK DEFTER GENEL TEBLİĞİ (SIRA NO: 1)'NDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (SIRA NO: 6)**

MADDE 1- 13/12/2011 tarihli ve 28141 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik Defter Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nin "2. Tanımlar ve Kısaltmalar" başlıklı bölümünde yer alan "Açılış Onayı" ve "Kapanış Onayı" tanımları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Açılış Onayı: Hesap döneminin ilk ayına (envanter defteri için ilk gününe) ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını,"

"Kapanış Onayı: Hesap döneminin son ayına (envanter defteri için son gününe) ilişkin olarak alınan elektronik defter beratını,"

MADDE 2- Aynı Tebliğin 3.2.1. numaralı fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan "mükellefler." ibaresi "mükellefler (Vergi Usul Kanununun 172 ve 173 üncü maddeleri gereğince defter tutmakla yükümlü olan dernek ve vakıfların iktisadi işletmelerinden bilanço esasına göre defter tutanların e-Defter uygulamasına dâhil olmaları zorunludur. Diğer taraftan, söz konusu maddeler kapsamında defter tutma yükümlülüğü bulunmayan dernek, vakıf, sendika, oda, birlik, federasyon, konfederasyon gibi mükellefler ile kurumlar vergisinden muaf olan kooperatifler ve iflas kararının devamı müddetince iflas halinde olan mükelleflerin e-Defter uygulamasına dahil olma zorunluluğu bulunmamaktadır.)" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- Aynı Tebliğin 3.2.6. numaralı fıkrasına aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Söz konusu mükellefler, edefer.gov.tr adresinde format ve standardı belirlenen defterlerden envanter defterini ihtiyari bir şekilde e-Defter olarak tutabilirler. Başkanlık faaliyet konusu, mükellefiyet süresi, vergi, şirket veya mükellefiyet türü, aktif büyüklüğü, öz sermaye büyüklüğü, brüt satış hasılatı ve sektör gibi kriterleri ayrı ayrı veya birlikte dikkate alarak edefer.gov.tr adresinde yayımlanacak duyuru ile envanter defterinin e-Defter olarak tutulmasına ilişkin zorunluluk getirmeye yetkilidir."

MADDE 4- Aynı Tebliğin 4.1.1. numaralı fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) Gerçek kişi mükelleflerin Nitelikli Elektronik Sertifika (NES) veya Mali Mühür ya da Dijital Vergi Dairesi veya e-Devlet Kapısı şifresi temin etmiş olmaları.

b) Tüzel kişi mükelleflerin Mali Mühür ya da Dijital Vergi Dairesi veya e-Devlet Kapısı şifresi temin etmiş olmaları."

MADDE 5- Aynı Tebliğin 4.3.1. numaralı fıkrasında yer alan "aylık dönemler" ibaresinden sonra gelmek üzere "(envanter defteri için hesap dönemi)" ibaresi, "olmaları gereken" ibaresinden sonra gelmek üzere "(envanter defteri için dahil oldukları)" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 6- Aynı Tebliğin 4.3.4. numaralı fıkrasında yer alan tablodan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Uygulamadan yararlananlar tarafından hesap dönemi (özel hesap dönemi dahil) bazında oluşturulacak envanter defterine ilişkin olarak;

a) Açılış onayı yerine geçen hesap döneminin ilk gününe ait e-Defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde hesap döneminin ilk ayını takip eden dördüncü ayın 10 uncu günü sonuna kadar, diğer mükelleflerde hesap döneminin ilk ayını takip eden dördüncü ayın 14 üncü günü sonuna kadar,

b) Kapanış onayı yerine geçen hesap döneminin son gününe ait e-Defter ve berat dosyalarının gelir vergisi mükelleflerinde gelir vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 10 uncu günü sonuna kadar, diğer mükelleflerde kurumlar vergisi beyannamesinin verileceği ayı takip eden ayın 14 üncü günü sonuna kadar,

oluşturulması, NES veya Mali Mühürle zaman damgalı imzalanması/onaylanması ve bu defter ve berat dosyalarının e-Defter uygulamasına yüklenmesi suretiyle berat dosyalarının Başkanlıkça onaylı halinin alınması zorunludur."

MADDE 7- Aynı Tebliğin 4.3.8. numaralı fıkrasında yer alan "imzalanması ve bu beratların" ibaresi "imzalanması ve e-Defter ve berat dosyalarının" şeklinde ve "e-Defter berat" ibaresi "e-Defter ve berat" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- Aynı Tebliğin 7.7. numaralı fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu Tebliğin, envanter defterine münhasır olmak üzere öngörülen düzenlemelerine aykırı olmayan diğer düzenlemeleri envanter defteri için de geçerlidir."

MADDE 9- Bu Tebliğin;

a) 1 inci, 2 nci, 3 üncü, 5 inci, 6 ncı ve 8 inci maddeleri 1/1/2025 tarihinde,

- b) 4 üncü maddesi 12/11/2024 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
c) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,
yürürlüğe girer.

MADDE 10- Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı ile Ticaret Bakanı birlikte yürütür.